

Konya Sanayi Odası (KSO) ve Türkiye Ekonomi Politikaları Araştırma Vakfı (TEPAV) işbirliğinde gerçekleştirilen **Konya İmalat Sanayi Güven Endeksi Anketi**, Türkiye'nin, yerel düzeyde imalat sanayindeki eğilimleri ölçen ilk gösterge oldu. Konya İmalat Sanayi Güven Endeksi ile Konya'da imalat sanayinde faaliyet gösteren firmaların nabızı tutulmakta ve imalat sanayindeki gelişmeler izlenmektedir. Konya İmalat Sanayi Güven Endeksi ile Konya'daki imalat sanayinin Türkiye geneli ve Avrupa Birliği üye ülkeleri ile karşılaştırılması mümkün hale gelmiştir.

Konya'nın imalat sanayi 15 aydır gözlem altında:

KSO ve TEPAV işbirliğinde gerçekleştirilen **Konya İmalat Sanayi Güven Endeksi Anketi**, Konya'nın merkez ilçeleri olan Karatay, Meram ve Selçuklu'da imalat sanayinde faaliyet gösteren firmalara uygulanmaktadır. İmalat sanayinin tüm alt sektörlerinde faaliyet gösteren 300 firma ile her ay yüz yüze anketler yapılmaktadır. İmalat Sanayi Güven Endeksi sonuçları her ayın ikinci iş günü KSO internet sayfasında kamuoyuna açıklanacaktır.

İmalat sanayi güven endeksi nasıl hesaplanıyor:

İmalat Sanayi Güven Endeksi; ankette yer alan “Şu andaki toplam siparişleriniz için ne söyleyebilirsiniz?”, “Şu andaki mevcut stok düzeyiniz için ne söyleyebilirsiniz?” ve “Önümüzdeki 3 ayda üretiminizin ne yönde değişeceğini düşünüyorsunuz?” sorularına verilen yanıtların balanslarının ortalaması alınarak hesaplanmaktadır.

Balans değerine, sorulara olumlu cevap verenler ile olumsuz cevap verenlerin farkı alınarak ulaşılmaktadır.

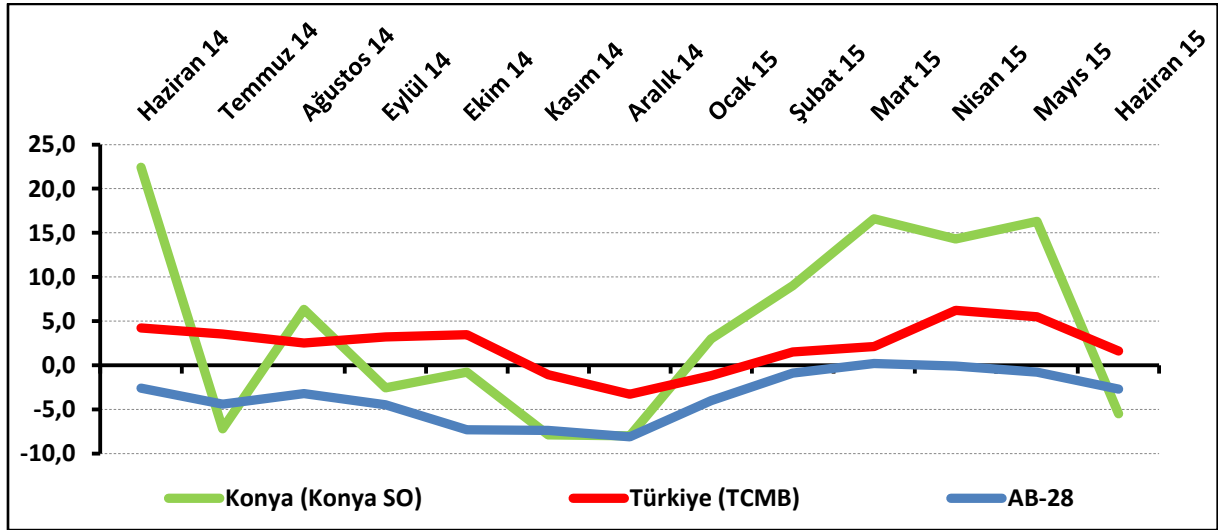
Konya İmalat Sanayi Güven Endeksi, geçen aya ve geçen yıla göre düştü:

Mayıs ayında 16,3 puan değerini alan Konya İmalat Sanayi Güven Endeksi, Haziran ayında 21,8 puan düşerek -5,5 puan değerini almıştır. Konya İmalat Sanayi Güven Endeksinde geçen yıla göre 27,9 puanlık düşüş yaşanmıştır. Türkiye genelini temsil eden imalat sanayi güven endeksi Haziran 2015'te bir önceki aya göre 3,9 puan düşerek 1,6 puan değerini almıştır. Avrupa Birliği'ni temsil eden imalat sanayi güven endeksi de Haziran 2015'te bir önceki aya göre 1,9 puan düşerek -2,7 puan değerini almıştır.

İmalat Sanayi Güven Endeksi, geçen aya ve geçen yıla göre hem Konya'da hem de Türkiye ve AB-28'de düşmüştür. Konya imalat sanayi, Haziran 2015'te Türkiye genelinden ve AB-28'den daha kötü bir performans göstermiştir.

Konya İmalat Sanayi Güven Endeksinin geçen aya göre düşmesinde en çok gelecek 3 aydaki üretim beklentisindeki sert düşüş etkili olmuştur.

Şekil-1. İmalat Sanayi Güven Endeksi karşılaştırılması* (Haziran 2014 – Haziran 2015)

*Mevsimsellikten arındırılmış seriler

Tablo-1. Konya İmalat Sanayi Güven Endeksi*

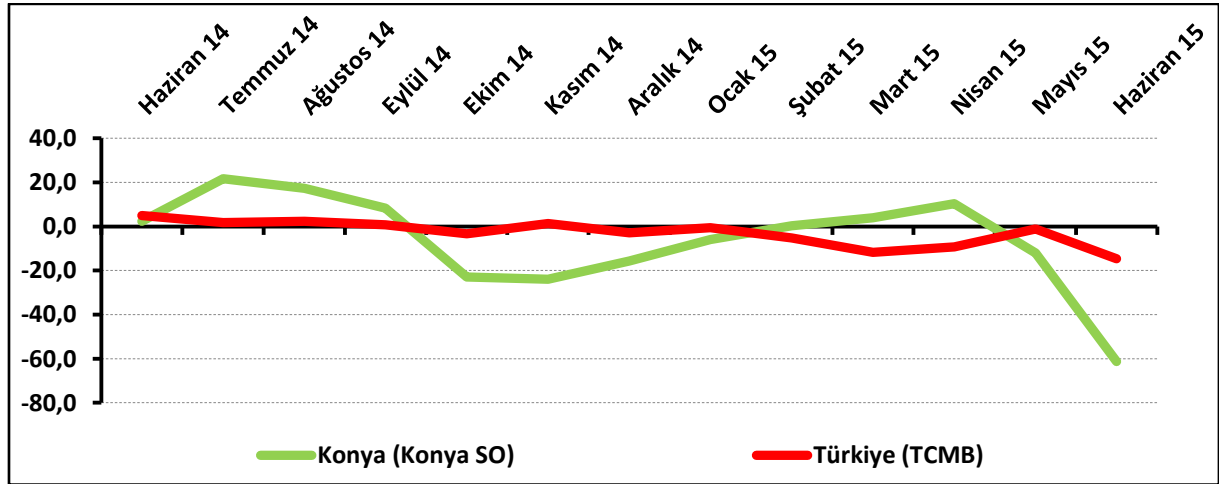
%	Ocak	Şubat	Mart	Nisan	Mayıs	Haziran	Temmuz	Ağustos	Eylül	Ekim	Kasım	Aralık
2014	---	---	19,6	20,2	20,4	22,4	-7,2	6,3	-2,6	-0,8	-7,9	-8,0
2015	3,0	9,0	16,6	14,3	16,3	-5,5						

Konya imalat sanayindeki genel gidişat geçen aya ve geçen yıla göre düştü:

Konya imalat sanayinin yüzde 72'si, bir ay öncesine göre imalat sanayindeki genel gidişatın daha kötü olduğunu düşünmektedir. Daha iyi olduğunu düşünenlerin oranı yüzde 10,7 olurken, aynı olduğunu düşünenlerin oranı yüzde 17,3 düzeyindedir.

İmalat sanayindeki genel gidişata bakıldığında Konya'nın son 1 ayda Türkiye geneline göre daha olumsuz bir performans sergilediği görülmüştür. Mayıs 2015'te değer kaybeden Konya imalat sanayindeki genel gidişat, Haziran 2015'te de düşmeye devam etti.

Şekil-2. Geçtiğimiz aya göre imalat sanayinde genel gidişat*(%arttı – %azaldı) (Haziran 2014 – Haziran 2015)

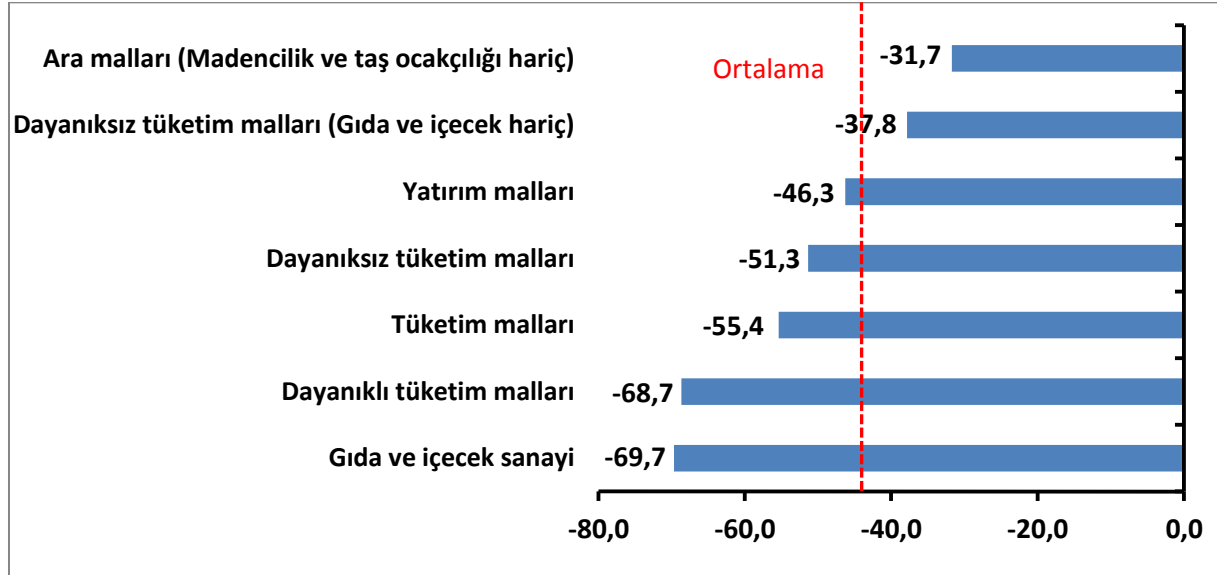

Konya'da faaliyet gösteren sanayicilerin yüzde 0,9'u önümüzdeki 3 ayda kısa vadeli Türk Lirası kredi faiz oranının artmasını, yüzde 76,9'u ise azalmasını bekliyor.

Haziran ayında tüm alt sektörler bazında düşüş yaşandı:

Konya’da imalat sanayine alt sektörler itibarıyla bakıldığında Haziran 2015’te geçen yılın aynı dönemine göre endeks değerinin tüm alt sektörlerde düştüğü görülmektedir. “Ara malları” ve “gıda ve içecek hariç dayanıksız tüketim malları” sektörlerindeki düşüş imalat sanayi ortalama düşüşünün altında kalmıştır. “Yatırım malları”, “dayanıksız tüketim malları”, “tüketim malları”, “dayanıklı tüketim malları” ve “gıda ve içecek sanayi” sektörlerindeki düşüş ise ortalamadan fazla olmuştur. “Gıda ve içecek sanayi” sektörü, endeks değeri geçen yıla göre en fazla azalan sektör olmuştur.

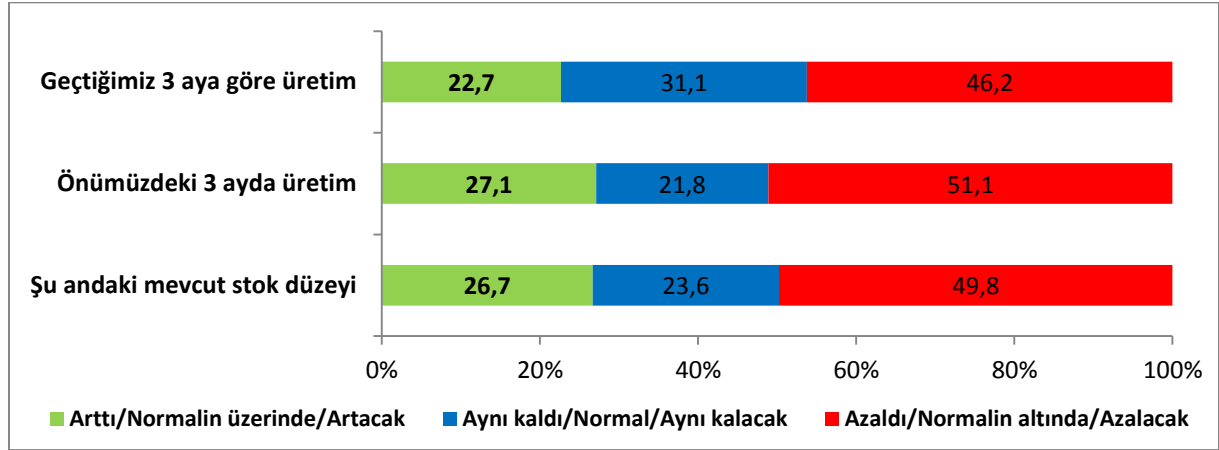
Şekil-3. Alt sektör bazında İmalat Sanayi Güven Endeksi’nin geçen yılın aynı dönemine göre değişimi (Haziran 2015)

Konya imalat sanayinde geçtiğimiz 3 aya göre üretim düştü:

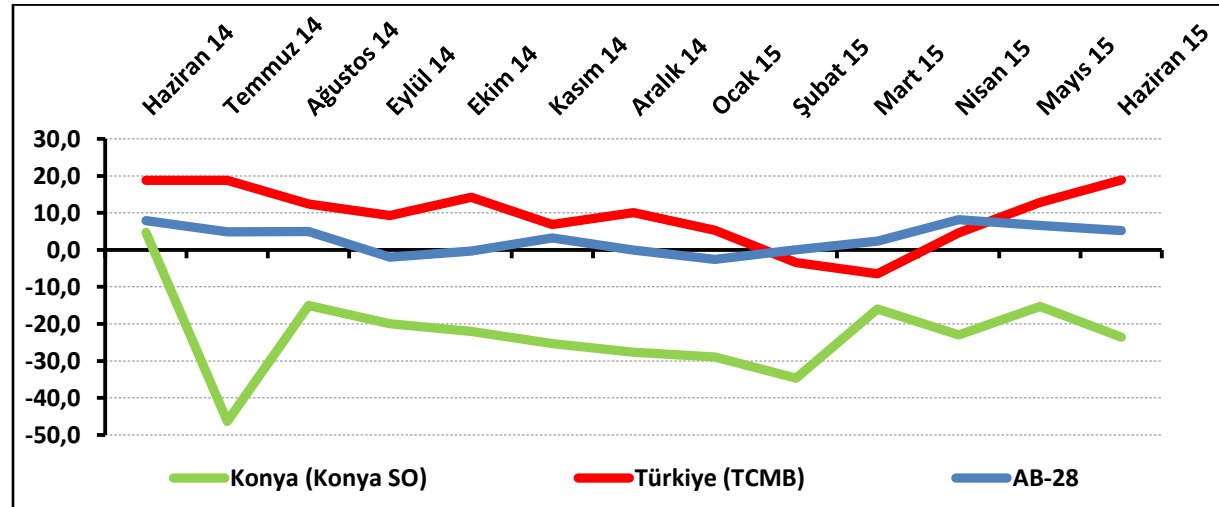
Haziran 2015'te Konya'da imalat sanayinde faaliyet gösterenlerin yüzde 22,7'si geçtiğimiz 3 aya göre üretimin arttığını ifade ederken, yüzde 27,1'i önümüzdeki 3 ayda üretimlerinin artacağını belirtmiştir. Konya'da imalat sanayinde faaliyet gösterenlerin yüzde 23,6'sı mevcut stok düzeyinin sezon için normal olduğunu ifade etmiştir.

Şekil-4. Konya'da üretim ve stok durumu (%) (Haziran 2015)

Mayıs ayında yükselen “geçtiğimiz 3 aya göre üretim”, Haziran ayında tekrar düştü. Haziran 2015'te “geçtiğimiz 3 aya göre üretim” Konya'da, Türkiye'den daha düşük değer aldı.

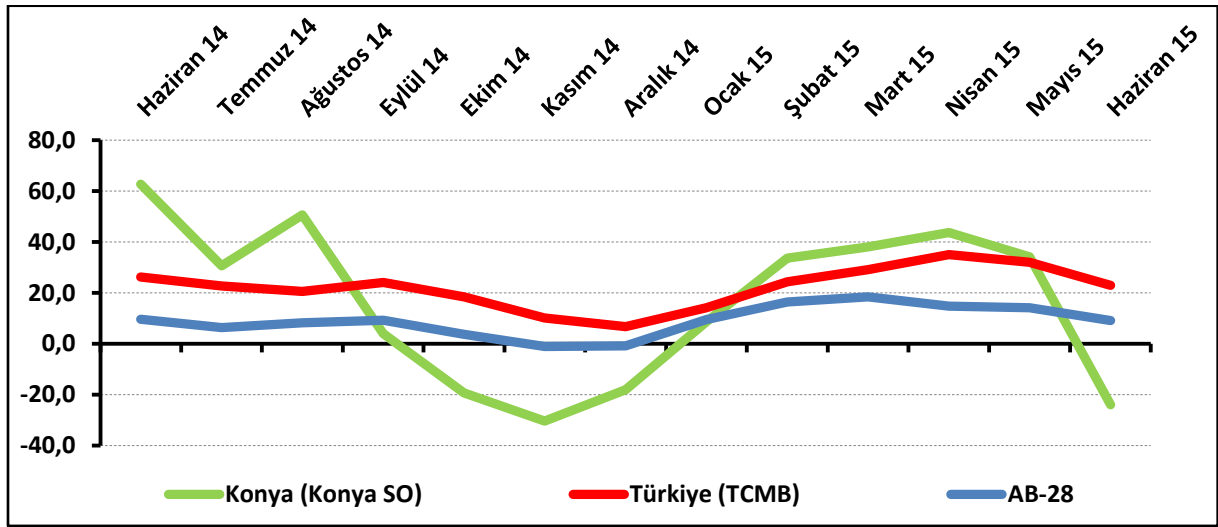
Şekil-5. Geçtiğimiz 3 aya göre üretim durumu*(%arttı – %azaldı) (Haziran 2014 – Haziran 2015)

Konya imalat sanayide önümüzdeki dönemdeki üretim beklentisi düştü:

Mayıs 2015'te düşen "önümüzdeki 3 aydaki üretim beklentisi", Haziran ayında da düşüş gösterdi. "Önümüzdeki 3 aydaki üretim beklentisi", söz konusu dönemde Türkiye'den ve AB'den daha düşük bir değer aldı. Konya imalat sanayinde faaliyet gösterenlerin yüzde 27'si önümüzdeki 3 ayda üretimlerinin artacağını bekliyor.

Şekil-6. Önümüzdeki 3 aya göre üretim beklentisi* (%artacak – %azalacak) (Haziran 2014 – Haziran 2015)

Haziran ayında Konya'da kapasite kullanım oranları düştü:

Mayıs 2015'te Konya'da kapasite kullanım oranı yüzde 56,8 iken, Haziran 2015'te bir önceki aya göre 1,8 puan düşerek yüzde 55 olmuştur. Türkiye'de ise kapasite kullanım oranı geçen aya göre 0,2 puan yükselerek yüzde 75,1 olmuştur.

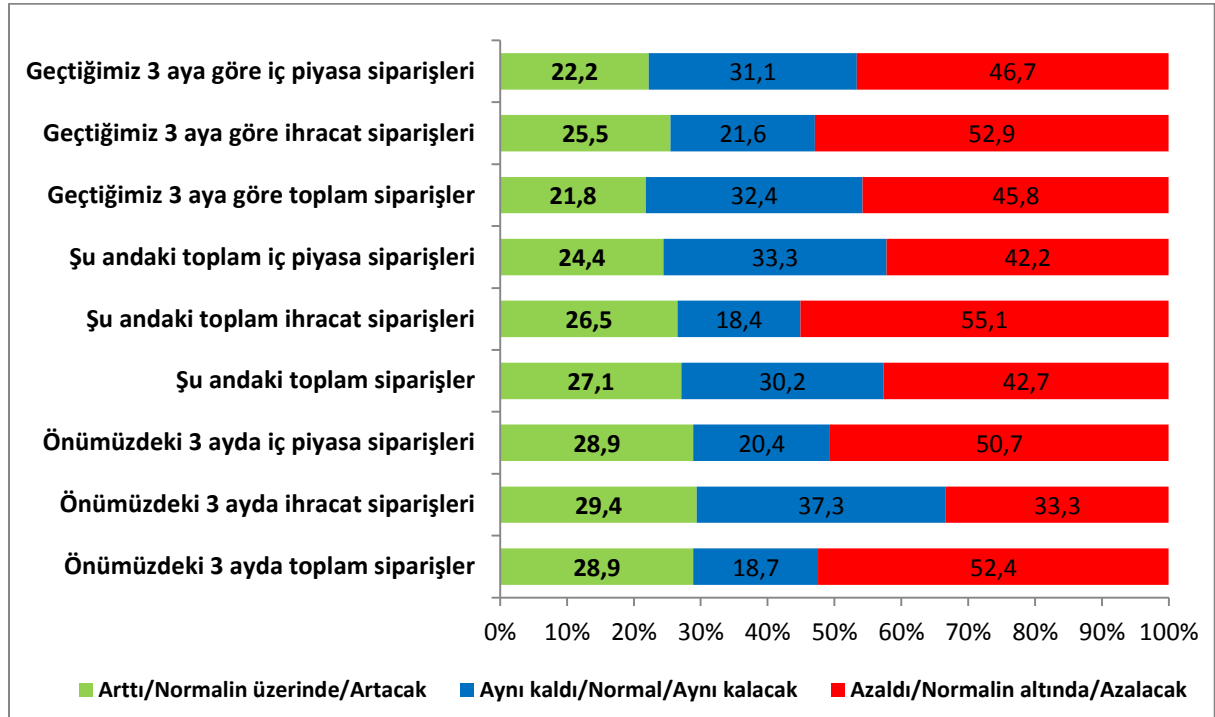
Konya imalat sanayinin yüzde 29'u önümüzdeki dönemde siparişlerin artmasını bekliyor:

Haziran 2015'te Konya imalat sanayinde faaliyet gösterenlerin yüzde 21,8'i geçtiğimiz 3 aya göre toplam siparişlerin arttığını ifade ederken, önümüzdeki 3 ayda toplam siparişlerin artacağını belirtenlerin oranı yüzde 28,9 olmuştur.

Önceki aylarda da olduğu gibi Konyalı üreticilerin gelecek dönem siparişlerden umudunun geçtiğimiz dönemde gerçekleşen sipariş artışlarından daha fazla olduğu görülmektedir.

Siparişlere iç piyasa ve ihracat detayında bakıldığında hem geçmiş dönemdeki hem şu andaki hem de önümüzdeki dönemdeki ihracat sipariş durumu ve beklentisinin iç piyasa siparişlerinden daha fazla olduğu görülmektedir.

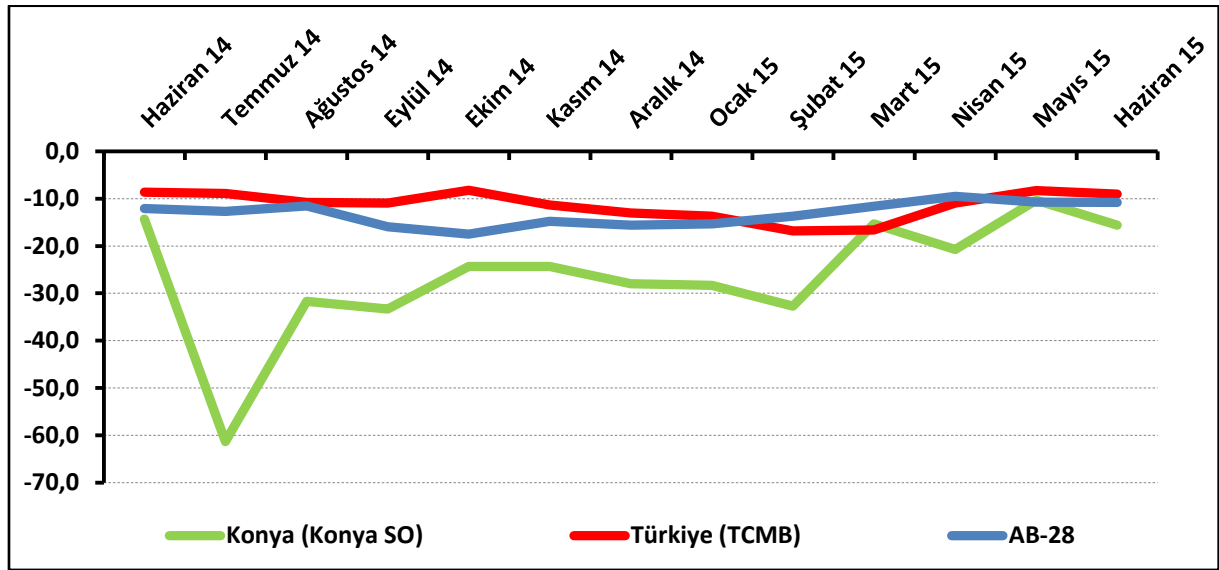
Şekil-7. Konya'da sipariş durumu (%) (Haziran 2015)

Konya'da mevcut sipariş miktarı geçen aya göre düştü:

Haziran 2015'te Konya'da imalat sanayi sektöründe faaliyet gösterenlerin yüzde 27,1'i mevcut siparişlerin normalin üzerinde olduğunu, yüzde 30,2'si normal seviyede, yüzde 42,7'si ise normalin altında olduğunu ifade etmiştir. Konya'da şu andaki toplam sipariş miktarı, Türkiye'den daha düşük bir değer almıştır.

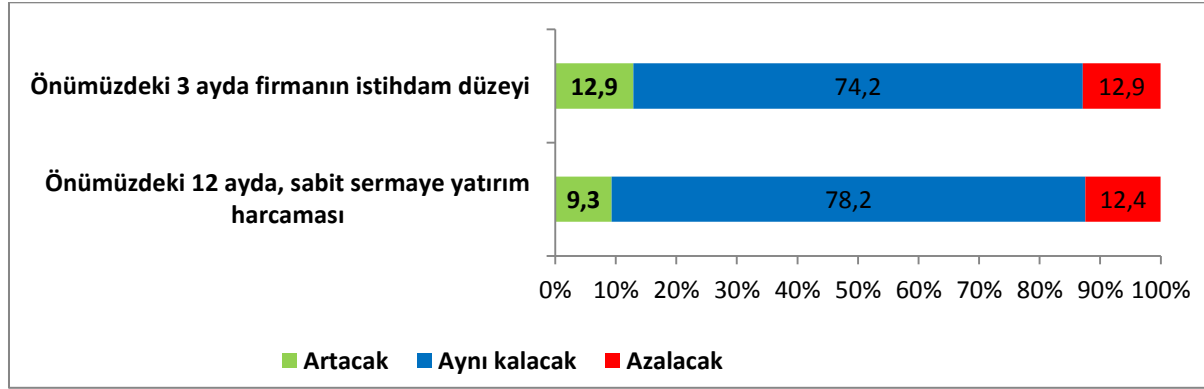
Şekil-8. Şu andaki toplam sipariş düzeyi* (%normalin üzerinde – %normalin altında) (Haziran 2014 – Haziran 2015)

Konya imalat sanayide önümüzdeki dönemde istihdam beklentisi düştü:

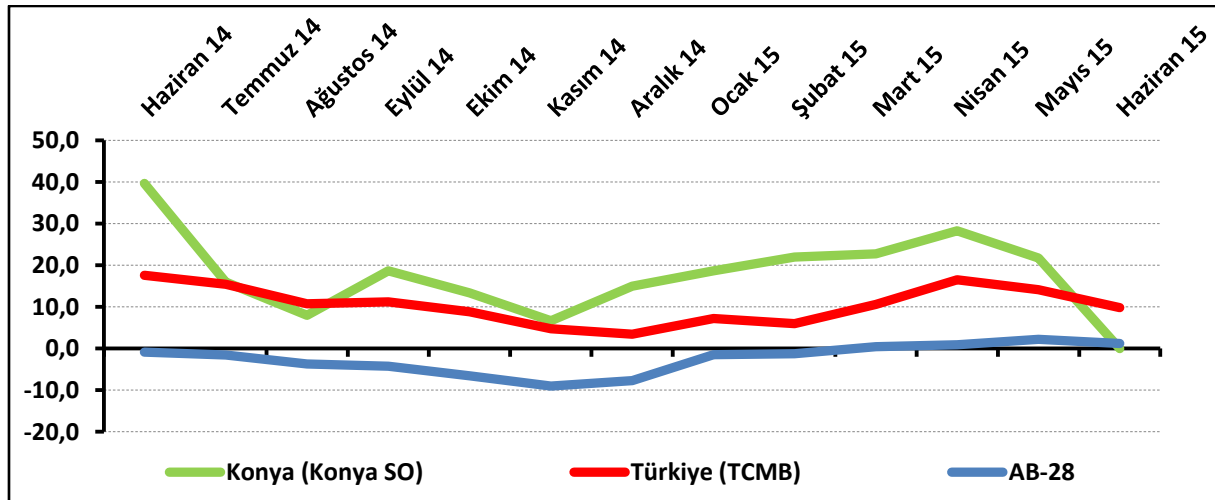
Haziran 2015'te Konya imalat sanayinde faaliyet gösterenlerin yüzde 12,9'u önümüzdeki 3 ayda istihdamını artıracığını ifade etmiştir. Önümüzdeki 12 ayda sabit sermaye yatırım harcamalarının artacağını belirtenlerin oranı ise yüzde 9,3 olmuştur. Önümüzdeki 3 ayda istihdam beklentisinde geçen aya göre düşüş yaşanmıştır.

Şekil-9. Konya'da istihdam ve yatırım (%) (Haziran 2015)

Haziran 2015'te Konya imalat sanayinde faaliyet gösterenlerin yüzde 74,2'si önümüzdeki 3 ayda istihdam düzeylerinin değişmeyeceğini düşünmektedir. Önümüzdeki 3 aya ilişkin istihdam beklentisinin Konya'da, Türkiye genelinden ve AB-28'den daha düşük bir değer aldığı görülmektedir.

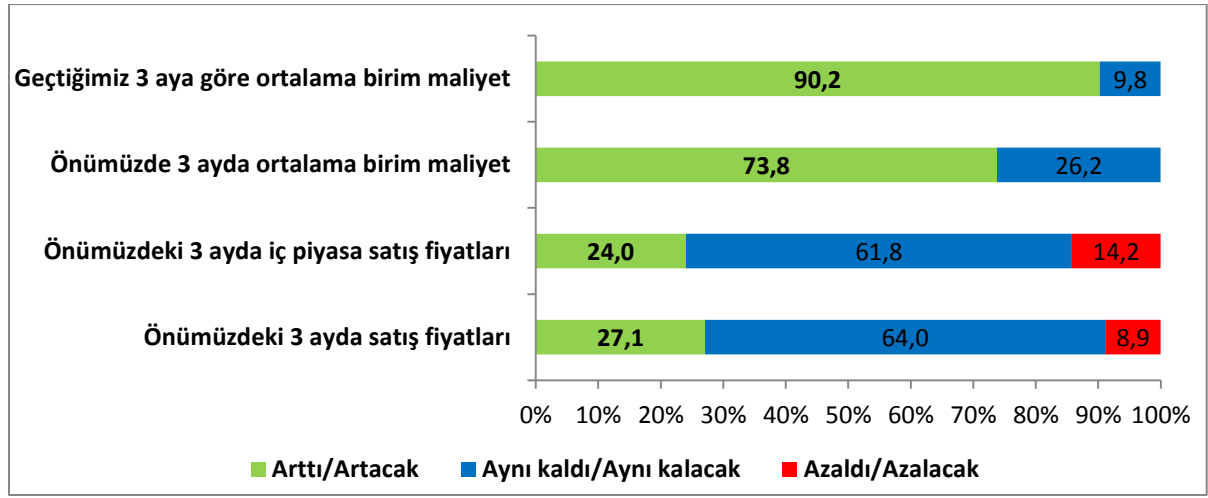
Şekil-10. Önümüzdeki 3 aydaki istihdam beklentisi* (%artacak – %azalacak) (Haziran 2014 – Haziran 2015)

Konya imalat sanayinin yüzde 90'ı ortalama birim maliyetlerinin arttığını ifade ediyor:

Haziran 2015'te Konya imalat sanayinde faaliyet gösterenlerin yüzde 90,2'si geçtiğimiz 3 aya göre ortalama birim maliyetin arttığını ifade ederken, yüzde 73,8'i önümüzdeki 3 ayda da ortalama birim maliyetin artacağı beklentisi içindedir. Konyalı üreticilerin yüzde 27,1'i ise önümüzdeki 3 ayda satış fiyatlarının artacağını ifade etmiştir.

Şekil-11. Konya'da maliyet ve satış fiyatı (%) (Haziran 2015)

Konya imalat sanayinin gelecek dönem beklentileri, Türkiye genelinden daha düşük:

Konya imalat sanayi güven endeksi sorular bazında incelendiğinde geçmiş döneme ilişkin göstergelerde ve gelecek döneme yönelik göstergelerde geçen aya göre düşüş yaşandığı görülmektedir. Konya, geçmiş ve gelecek dönemdeki göstergelerde, Türkiye genelinden daha kötü performans sergilemiştir.

Tablo-2¹. İmalat Sanayi Güven Endeksi Göstergeleri balans değerleri (Haziran 2015)

Balans değerleri (Olumlu – Olumsuz)	Bir önceki aya göre değişim (Konya)	Bir önceki yılın aynı ayına göre değişim (Konya)	Konya	Türkiye	AB-28
Geçtiğimiz 3 aya göre üretim	-8,3	-28,3	-23,6	18,9	5,2
Önümüzdeki 3 ayda üretim	-58,1	-86,7	-24,0	23,0	9,1
Şu andaki mevcut stok düzeyi ²	-1,9	4,1	23,1	-9,3	-6,3
Geçtiğimiz 3 aya göre iç piyasa siparişleri	-9,4	-37,7	-24,4	16,2	
Geçtiğimiz 3 aya göre ihracat siparişleri	-6,8	3,5	-27,5	2,6	
Geçtiğimiz 3 aya göre toplam siparişler	-9,7	-39,3	-24,0	14,6	
Şu andaki mevcut iç piyasa siparişleri	-8,1	-3,1	-17,8	-9,2	
Şu andaki toplam ihracat siparişleri	-9,1	5,2	-28,6	-14,7	-12,6
Şu andaki toplam siparişler	-5,3	-1,3	-15,6	-9,0	-10,8
Önümüzdeki 3 ayda iç piyasa siparişleri	-55,5	-79,5	-21,8	19,7	
Önümüzdeki 3 ayda ihracat siparişleri	-35,2	-63,1	-3,9	20,2	
Önümüzdeki 3 ayda toplam siparişler	-58,4	-85,9	-23,6	22,8	
Önümüzdeki 3 ayda firmanızın istihdam düzeyi	-21,7	-39,7	0,0	9,8	1,2
Önümüzdeki 12 ayda, sabit sermaye yatırım harcamanız	-19,4	-83,4	-3,1	4,2	
Geçtiğimiz 3 aya göre ortalama birim maliyet	2,9	9,9	90,2	34,6	
Önümüzdeki 3 ayda ortalama birim maliyet	7,1	-2,2	73,8	36,6	
Önümüzdeki 3 ayda iç piyasa satış fiyatları	-13,9	-10,5	9,8	20,3	
Önümüzdeki 3 ayda satış fiyatları	-8,1	-1,5	18,2	21,2	-1,7
İmalat sanayideki 1 ay öncesine göre genel gidişat	-49,3	-63,6	-61,3	-14,6	

¹ Tablolardaki (-) değerler negatif beklentilerin pozitif beklentilerden fazla olduğunu ifade etmektedir.

² Stok düzeyinde pozitif değer stok düzeyinin normalin altında olduğunu ifade etmektedir.

AB’de imalat sanayi güven endeksi düşmeye devam ediyor:

AB-28 ülkeleri ve Türkiye’nin İmalat Sanayi Güven Endeksi değerlerine bakıldığında, geçen yıla göre en fazla artış yaşanan ülke İspanya olmuştur. İspanya’yı; Slovakya, Hırvatistan ve Portekiz takip etmiştir. Endeks değeri geçen yıla göre en fazla düşen ülkeler Yunanistan, İngiltere, Litvanya, Avusturya ve Letonya olmuştur. İmalat Sanayi Güven Endeksi, hem AB-28 hem de Türkiye’de geçen yılın aynı dönemine göre düşmüştür.

Tablo-3. AB-28 Ülkeleri ve Türkiye’nin İmalat Sanayi Güven Endeksi karşılaştırmaları (Haziran 2014’e göre)

Ülkeler/ (Puan)	Haziran 2014’e göre İmalat Sanayi Güven Endeksi’ndeki Değişim
İspanya	9,1
Slovakya	8,0
Hırvatistan	7,7
Portekiz	7,3
Belçika	5,0
Fransa	4,9
Güney Kıbrıs Rum Yönetimi	4,7
Lüksemburg	4,2
Macaristan	4,0
Hollanda	4,0
Çek Cumhuriyet	3,4
İtalya	3,1
İsveç	2,5
Euro Bölgesi-19	1,9
Bulgaristan	1,5
Finlandiya	0,3
Polonya	0,1
AB-28	-0,1
Romanya	-0,1
Slovenya	-0,9
Estonya	-1,0
Malta	-1,4
Almanya	-1,4
Danimarka	-2,5
Türkiye	-2,6
Letonya	-3,5
Avusturya	-3,5
Litvanya	-4,1
İngiltere	-12,9
Yunanistan	-15,1